

VILÁGOSÁG

KOLOZSVAR,
1947 június 18, szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVF OLYAM.
148 szám

**Internáltak
Bukarestben
az árdrágító
piaci árusokat**

Az ország gazdasági és pénzügyi helyzetének megjavítására

tett javaslatot a Román Kommunista Párt A Gheorghiu-Dej által előterjesztett tervezetet elfogadta a minisztertanács

növelni kell az árukivitel.
E célok sikeres megvalósítása és a munkásosztály életszínvonalának emelése érdekében a Román Kommunista Párt a következő konkrét javaslatot terjesztette a kormány elé:

- a) Az ipari üzemekben és a szállításhoz szükséges munkaadók észszerű szétosztása.
- b) Az akkordmunka-rendszer minél nagyobb területekre való kiterjesztése.
- c) A termelési rendjének megállapítása, a munkafegyelmének megerősítése mind a

vállalatoknál, mind pedig az intézményeknél. A munkaidő termelésnél egyéb célokra való felhasználásának megtiltása, a hiányzások és késések szigorú megbüntetése. Azok a mérnökök, technikusok, mesterek és munkások részére, akik a termelés észszerűsítése és fokozása területén sikereket érnek el, anyagi előnyök biztosítása.
Mindezeknek az intézkedéseknek a keresztülvételére lehetővé teszi, hogy az 1947. év végére az iparban elérjük a háború előtti termelés 60-70 százalékát.

Mezőgazdaságunk

A mezőgazdasági termelésre vonatkozóan a tervezet megállapítja, hogy az 1946-os év termése a háborús pusztítások és a kétéves szárazság következtében mindössze 38-40 százaléka az 1938 évi termésnek.

Hogy ezen a helyzeten javítani lehessen, a tervezet elsősorban az 1945. évben végrehajtott földreform befejezésének meggyorsítását, teleshelyekre való bevezetését, a földbirtokosok mellesli kiszáradását sürgeti. Általában a földreform törvényesítését tüzi ki első feladatának. Szigorúan végre kell hajtani a mezőgazdasági ingatlanforgalom szabályozására megszavazott törvényt. Ezzel egyidejűleg a kormánynak törekednie kell a mezőgazdák, elsősorban az új gazdák megsegítésére a mezőgazdasági szerszámok, mezőgazdasági gépek és gépközponatok, valamint az igás állatok juttatásával és szaporításával.

Az államnak a mezőgazdasági munkásság megsegítése érdekében olcsó hiteleket kell nyújtani a formások leggyorsabb elmozdításával.

A gazdasági egyensúly megteremtése érdekében az államnak kötelessége a dolgozó lakosság élelmezésének biztosítására a szükséges készletek tárolása. A beszállítási rendszerrel a feltétlenül szükséges beszállítandó mennyiséget kell megállapítani, a beszállítást pedig maradéktalanul végrehajtani. A beszállítási kötelezettség teljesítése után a

fenmaradó mennyiséggel a földművelő lakosság szabadon rendelkezhet.

szállítás, kereskedelem

Az államvasutaknak, mind a személy, mind a teherszállítás tekintetében az év végére el kell érnie a háború előtti színvonalat. Ennek érdekében meg kell gyorsítani a háború okozta rombolások eltüntetését, az életfontosságú vasutvonalak építésének befejezését.

A szállítás megjavítása érdekében nagy gondot kell fordítani a tengeri és folyóvízi szállításra is, hasonlóképpen a gépkocsival való szállításokra.

A gazdasági ellenőrzésre vonatkozó törvényt sürgősen el kell fogadni és alkalmazni kell. A nyersanyagfelhasználás, az ipari anyagok, tüzelő- és élelmiszerforgalmának szabályozása és a szabályok betartása érdekében a legszigorúbb büntetéseket kell kitalálni a helyezni mindazok számára, akik a kormány intézkedéseit nem tartják be. Az erre vonatkozó büntetések között szerepelnie kell a hosszú ideig való börtönbüntetésnek, valamint a vétséget elkövetők vagyona elkobzásának.

Tekintettel arra, hogy az inflációs időszakban a kereskedelmi cégek szokatlanul elszaporodtak, sürgősen felül kell vizsgálni, milyen körülmények között jutottak ezek a cégek kereskedelmi jogsziványokhoz.

Pénzügyi kérdések

Az 1947-48. évi költségvetés egyensúlyának biztosítása érdekében a Román Kommunista Párt 10 pontban foglalja össze a legfontosabb tennivalókat. Ezek a következők:

1. Az állami hivatalok és intézmények kiadásainak csökkentése, valamint az állami jövedelmek és vállalatok bevételeinek emelése.
2. Az állami kiadásoknak a költségvetésben előírt szabályok szerinti szabályozása. A költségvetésben 1947 október 1-én előirányzott tartalékok szigorú megtartása.
3. Ugyancsak a költségvetés szerint az állami tisztviselőknek és fizetéses alkalmazottaknak 1947 július 1-ig történő 30 százalékos leépítése.
4. 1947 július 1-től a pénzügyminisztérium köteles negyedéves költségvetés összeállítására, pontosan feltüntetve a havi bevételeket és kiadásokat. Ezeket a költségvetéseket a minisztertanács hagyja jóvá. Olyan hitelek, amelyek ezekben a negyedéves költségvetésekben nincsenek előirányozva, nem fogadhatók el, csakis a minisztertanács jóváhagyása alapján.
5. A helyi közigazgatások nem kaphatnak új államsegélyt. Kiadásait saját bevételeiből kell fedezniük.
6. A külföldi képviselők sze-

lyezetének és kiadásának csökkentése.

7. Egy kormánybizottság nevezendő ki annak érdekében, hogy 1947 augusztus 1-ig tervezetet készítsen a minisztertanácsnak az állami költségek és nem feltétlenül szükséges állami intézmények kiadásainak csökkentésére, esetleges leépítésére.

8. Gyökeresen át kell szervezni és meg kell javítani az adókövető és behajtó apparátust, hogy minden társadalmi réteghez tartozó adózónak jövedelme arányában állapítsák meg az adót. Minden, a költségvetésben előirányzott jövedelem feltétlenül behajtandó s a legszigorúbban megbüntetendő azok, akik ezeket a jövedelmeket elrejtik, valamint akik adózási kötelezettségüknek nem tesznek eleget. Hasonlóképpen megbüntetendők a korrupt pénzügyi tisztviselők is.

9. Kinestári pénztárjegyeknek, bonoknak, valamint bármilyen más állami értékpapiroknak a kibocsátása, amelyekkel eddig a költségvetés kiadási tételét fedezték, a jövőben szigorúan tilos. Kivétel esetében rövid lejáratú és a jövedelmek és kiadások közötti időleges különbség fedezésére csakis a Nemzeti Bank bocsáthat ki kölcsönöket.

10. A minisztertanács, valamint a képviselőház pénzügyi és költ-

Tisztogatást a magyar intézményekben!

A Magyar Népi Szövetség politikájában egészséges fordulatot jelentő bukaresti határozatok többek között a következőket is lezögezik: „Erélyesen vissza kell vernünk minden olyan szándékot, amely a Magyar Népi Szövetséget, valamint a különböző magyar társadalmi egyesületeket és intézményeket egyes szűk, reakciós érdekcsoportok számára sajátítaná ki”.

A határozatokat követően a Magyar Népi Szövetség szervezetében megkezdődött az a tisztogatási és tisztulási folyamat, amely elengedhetetlen feltétele annak, hogy a választások utáni elvtelen „magyar egység” trójai lovával befurakodott nemkívánatos elemektől és befolyásuktól, mint káros teherrel megszabaduljunk.

A tisztogatásnak és tisztulásnak azonban nem egyetlen területe a MNSz, mint nemzetiségi szervezet, hanem figyelmünknek fokozott mértékben kell a magyar társadalmi, kulturális és gazdasági szervezetek felé is fordulnia. Meg kell alaposan vizsgálnunk, hogy ezekben az egyesületekben és intézményekben milyen munka folyik és vezetői mennyiben felelnek meg annak a követelménynek, amelyet demokráciánk fejlődése, harcok demokratikus népi politikánk ma megkövetel.

Szigorú vizsgálatunknak abból az alappól kell kiindulnia, hogy létező egyesületeink és intézményeink mennyiben felelnek meg a haladó demokrácia követelményeinek, biztosítják-e előmozdítani tudják-e a dolgozó magyar nép képességeinek, alkotó erejének a legszélesebb méretű kiteljesedését, érvényesül-e bennük a demokratikus népi törekvések szelleme ideológiailag és a gyakorlatban, avagy kerékkötől népi nemzet haladásunknak?

Ha egyesületeink és intézményeink nem felelnek meg annak a hivatásnak, amelyet a romániai magyar dolgozó nép életében be kell töltsenek és ha vezetőik szűk csoportok érdekeinek hordozói, nem eshetünk szívfájdalomba amiatt, hogy a nem odaváló vezetőket eltávolítsuk, s az egyesületeket és intézményeket gyökeresen átalakítsuk, új népi tartalommal töltsük meg, vagy ha alkafuknál, szerepük nélkül fogva a mai időknek nem felelnek meg: megszüntessük és helyükbe életrevaló, egészséges szervezeteket létesítsünk.

A felülvizsgálásnak és tisztogatásnak éppen olyan szigorúan meg kell történnie itt, mint a MNSz nemzetiségi politikai szervezeteiben. A háromszendős türelmi idő lejárt s ha ez az idő nem volt elegendő arra, hogy mőhős és megkövesedett intézményeink százados mozdulatlanul megújuljanak s elinduljanak a dolgozó magyar népi demokratikus törekvések útján, most már tovább nem várhatunk és az események mutatják, hogy haladékok nem adhatunk.

Lehetséges-e az, a népi erők feltörekvésének és a reakció végleges leszámolásának idején, hogy a széles népi érdekektől idegen szándékok nyergeljek továbbra is a népi szolgálatra hivatott intézményeinket? Lehetséges-e az, hogy az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület a romániai magyarság létszámának nagyobbik hányadát kitevő szegényparasztság érdekei helyett szinte kizárólag az „uri” birtokpolitika s a szegényparasztság, törpebirtokosok életmegnyilvánulásait lefogva tartó „falugazdagjainak” érdekeit szolgálja csupán? Lehetséges-e az, hogy vezetőinek tekintélyesebbik része még ma is volt földesurakból áll, akik a „nem politizálás” megtévesztő jelszavával a valóságban a reakció szekerétől és szálláscsinálól, mert ahogy az elvtelen „magyar egység” is fedőpajzsa lett a reakciós népellenes mesterkedéseknek, a „nempolitizálás” is buvóhelyet adott a népellenes elemeknek. Földesuri szempontok helyett a szegényparasztság érdekei kell érvényesüljenek a földműveléssé gazdaságpolitikájában.

Lehet-e közömbös számunkra az, hogy a kiterjedt hálózatu Romániai Magyar Dalosszövetség egy kisiklott zenekultura macskajajos bugása, val szolgálja a „népi kulturát” s a számtalan vidéki dalárda dalosainak ezreit olyanok irányítsák, akik zenekulturában, népi szemléletben egy elmult beteg kor jivathatatlan és változni nem akaró képviselői? Tárca Bertalan lemondása még nem jelent megújulást, a „dal zengő berkeiben” jobban szét kell nézni.

Sorolhatnánk tovább és intézményeink, valamint egyesületeink működésének ismertetésére sor is kerül, de a nagyobb szervezetek mellett fel kell hívjuk a figyelmet az ország különböző részein gombarodó létező „gubások”, polgári önképzőkörök, olvasóegyletek és más intézményekre is. Maradéktalanul el kell végezni ezeknek a megtisztítását, újjászervezését és demokratikus népi tartalommal való megtöltését, mert nem engedhetők meg az, hogy amíg politikai harcunk a haladó demokrácia útján erőteljesebb menetelésbe fog dolgozó népiünk békéjének, biztonságának, boldog jövőjének útján, addig ezek a mozdulni nem akaró intézmények gátolják a széles magyar népretegek felemelkedését.

TAMAS GÁSPAR

ségvetési bizottsága köteles minden hónap elején a legszigorúbban felülvizsgálni a pénzügyminisztérium jelentését a lezart hónap költségvetésére vonatkozóan.

A tervezet utolsó részében a hitelek kérdésével foglalkozik. Ezeket a hiteleket az állam a törvényellenes és spekulációs meggazdagodások ellen kell hogy felhasználja. A hitelek a rendelkezésre álló tőke mozgósítására használandók fel. Eppen ezért szükséges:

1. A hitelek oly módon való szabályozása, hogy azok kíméletesen a termelést szolgálják. Szükséges továbbá, hogy a Nemzeti Bank ellenőrizze ezeknek a hiteleknek a felhasználását, valamint az, hogy a legszigorúbb büntetésben részesüljenek azok, akik az így kapott hiteleket más célokra, esetleg uszóra, vagy törvényellenes meggazdagodás céljára használják fel.
2. A Nemzeti Bank és a kereskedelmi bankok nem nyújthatnak hiteket a nagy, nyersanyag- és

tüzelőanyagkészlettel rendelkező vállalatoknak, valamint azoknak, amelyeknek készáruraktárak van. A Román Kommunista Párt — mondja ki végül a tervezet — mindaddig folytatja küzdelmeit, amíg a fenti elvek gazdasági életünkben megvalósítást nem nyernek. Tudatában lévén azonban annak, hogy az infláció súlyos nehézségeket ró a lakosság vállára, javasolja, hogy minden eszközzel végre kell hajtani még ebben az évben a pénz stabilizálását.

A Román Kommunista Párt meg van győződve arról, hogy ezt a tervezetet a Demokrata Pártok Tömbjének minden pártja magáévá teszi, épp úgy, mint a széles népi rétegek, annál is inkább, mert országunknak és ez országban lakó népneknek, csakis így biztosítható egy jobb jövő, így biztosítható a demokrácia kifejlesztése és felvirágoztatása és Romániának haladott országgá való átalakítása gazdasági, kulturális és politikai szempontból.

Megérkezett Moszkvába a kormányküldöttség

BUKAREST. — Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter és Traian Savulescu földművelésügyi miniszter vezetésével vasárnap reggel 6 órakor a baneasi repülőtérrel elutazott Moszk-

vába a kormányküldöttség. A küldöttségnek tagjai Zeigher kedelmi és iparügyi miniszteriumi vezérfitkár és Emanoil igazgató a Nemzeti Banktól.

A kormányküldöttség, mint ismeretes, az új termésig szükséges kukoricabehozatalról tárgyal.

A küldöttség előreláthatólag 4-5 napot tartózkodik Moszkvában és a jövő hét folyamán tér vissza Bukarestbe.

A MNSz országos szervezőbizottsága elősegíti a végrehajtóbizottság határozatainak gyors végrehajtását

KOLOZSVÁR. — A MNSz országos szervezőbizottságának tagjai a kolozsvári központ székházában június 13-án és 14-én értekezletet tartottak. Az értekezleten résztvettek: Juhász Lajos, Bányai László a központi politikai titkárság tagjai, Mezei Lajos, a szervezőbizottság felelőse, Fodor István, Gáll Kálmán, Szepesi Sándor, Káli János, Borsi József, Erdei Árpád, Rácz György, Dóry Erzsébet, Berekméri Erzsébet, Kóthay Miklós, Ambrus Péter és Gombos Mihály központi szervezők. Mezei Lajos bevezető szavai után a szervezők részletes és kimerítő jelentést tettek az elmúlt hónapban elévített munkájukról.

A jelentések megvitatása után Juhász Lajos a végrehajtóbizottság határozatát ismertette, majd Bányai László adott részletes politikai tájékoztatást az általános helyzetről. Végül az azonnali feladatokat és tennivalókat fektették le, amit Mezei Lajos terjesztett elő. A szervezőbizottság felosztva egymás közt a feladatokat, elhatározta, hogy a végrehajtóbizottság határozatainak az egyes megyei szervezetekben való gyorsított végrehajtását elősegíti. Ahol pedig az átszervezés szüksége mutatkozik, megfelelő előterjesztést tesz a bizottságnak.

Árdrágításért munkatáborba szállítottak

58 fővárosi zöldségkereskedőt

BUKAREST. — A főváros gazdasági rendőrsége — együttműködve az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium szerveivel, valamint a főváros közellátási hivatalának ellenőreivel — nagyszabású ellenőrzést tartott a fővárosi nagyban és kicsinyben áru-

sító zöldségkereskedők között. Megállapították, hogy 58 fővárosi zöldségkereskedő súlyosan vétett az ujonnan életbeléptetett gazdasági törvények ellen, túrléptetlen árdrágítást követett el és ezért az 58 kereskedő ellen a szabotázstörvény alapján kihágási

jegyzőkönyvet vettek fel. Megállapították azt is, hogy ezeknek a kereskedőknek legtöbbje nem függesztette ki üzlethelyiségében az árjegyzéket. A tettenért 58 kereskedőt azonnal letartóztatták és a Platarestiben létesített munkatáborba szállították.

Keményen megbüntették a megyesi szakszervezet vezetői ellen elkövetett fasiszta merénylet tetteseit

BRASSÓ. — A brassói katonai törvényszék most hozott ítéletet a múltévi június 6-án Medgyesen, az IRTI-gyár munkásai, illetve a megyesi szakszervezet vezetői ellen elkövetett merénylet bűnösiei felett. A munkások és a haladó demokrácia ellenségei — mint annakidején megirtuk — taly júniusban megtámadták a megyesi szakszervezeti székházat és az ott tartózkodók közül négy munkásvezetőt késekkel és kézigyránatokkal súlyosan megsebesítették.

A brassói katonai törvényszék a merénylők közül Déva Sándort és Calbureanu Iosifot egyenként háromévi fogházra és politikai jogainak kétévi felfüggesztésére, Hegedüs Józsefet és Simplacanu Iosifot egyenként kétévi fogházra és politikai jogainak kétévi felfüggesztésére ítélte.

Port, vagy antiszemitizmus?

Mi történt a Haggibbor — Cimentul labdarugómérkőzés után?

A tordai szurkolók vasrudakkal felszerelve véresre verték a kolozsvári csapat vezetőit és játékosait

KOLOZSVÁR. — A városi sporttelepen vasárnap délelőtt játszották le a már háromzseb elnevezett Puterea-Haggibbor — Cimentul C. Liga mérkőzést, amely a kolozsvári csapat 3:1 (2:1) arányú győzelmével végződött.

A mérkőzés alatt a Cimentul szurkolói többször nyomdafestéke nem tűrő sértő és antiszemita szavakat kiabáltak be a Haggibbor játékosai és a mérkőzést irányító bíró vezető Ince Imre bíró felé, amelynek az lett a következménye, hogy a mérkőzés után dr. Dumitras, a Haggibbor játékosainak vezetője, nekironot a Cimentul szurkolóinak, akik a mérkőzés alatt öt is sorozatosan értegettek. A két tábor közötti veszekedés keletkezett. A tordai vasrudakkal felszerelve betörték a Haggibbor öltözőjét és nekironot a kolozsvári csapat játékosait és vezetőit. A közönség látnak menekült a pályáról, amikor a tordai szurkolók kezében megjelentek a hosszú vasrudak. A rendőrség közegci a hazatérő tordai játékosok és szurkolók tehercipőcsiját az Opera előtt a rendőrségre irányították. A gépkocsin utaztatták a tordai csapat szurkolói által a verekedésnél használt fegyvereket. A rendőrség szigorú intézkedést indított a verekedés helyén.

Súlyosan kifogásolható, hogy a kolozsvári Labdarugó Liga, amely háromzseb is elhalasztotta a mérkőzést, kesztyűs kézzel azokkal a játékosokkal szemben durvaságot, fegyelmezett magatartást a játékosok kiállítását és a vidéken lejátszott botrányos mérkőzések bűnösit csak a kirívóbb esetekben bünteti. Ez a kirívó magatartás credm

nyezte, hogy a Cimentul csapatának szurkolói nemcsak otthon rendeznek botrányt, hanem vasrudakkal felszerelve jöttek Kolozsvárra csapatuk győzelmét „ki-

verekedni"! Várjuk a Liga erélyes intézkedését, a sportba nem való és a demokratikus eszméket megcsufoló, faji gyűlöletre igazgató elemek példás megbüntetését!

MŰVELŐDÉS

Példás zenei nevelés folyik a kolozsvári unitárius kollégiumban

KOLOZSVÁR. — Az unitárius főgimnázium és az unitárius ipari leányiskola a kolozsvári ifjúsági zenekar közreműködésével jól előkészített és színvonalas hangversenyt rendezett. A műsoron szereplő Kodály, Bárdos, Nádasi, Bach, Händel-művek valamint a legjobb ká-

no. ok arra figyelmeztettek, hogy az unitárius kollégiumban komoly zenei nevelés folyik. A tanulók fegyelmezett és erőteljes éneklése Péterffy István zenei tanár gondos irányítását dicséri. Legnagyobb sikert a gyermekkar aratta Kodály „Lengyel László”-jával. És ezzel együtt sokkal jobban megközelítették a sziveket Bárdos „Hej, róza”, vagy Kodály „Zöld erdőben” kezdetű dalai, mint a műsor többi számai. A jövőben ez a tapasztalat érvényesülhetne az újabb ifjúsági hangversenyen, amelyet szeretettel várunk

Bruchollerie és a filharmónikusok

Valahányszor Barsan bukaresti főzeneczigazgató áll filharmónikus zenekarunk elére, tudjuk, hogy érdekes műsorra és jó teljesítményre számíthatunk. Az Ardealul zenekarnak idénnyitárá hangversenyén Monique Bruchollerie párisi zongoraművész volt a szólista Csajkovszkij első zongora-versenyével.

Bruchollerie még a hírenél is sokkal jobb. Nemesak hibátlan játszókézség, csodálatos ritmusmegérzés, fölényes biztonság jellemzi zongorázását, hanem kifoghatatlan szellemesség és műveltség szólátékából. Arnyékba szorította a zenekart, ahogyan az igaz szolistaéhoz illik. Játéka csupa életkedv, tüzes vérmérséklet, természetesség és ötlet. Nemesak felvázolja a műveket, de részletrajzai is tökéletesek, anélkül, hogy pillanatig is azt érez-

nők, hogy a formák kerete bármit is veszítene a beszédességéből. Francia elegancia van hangvételében, sok értelem mondatainak szabatos megfogalmazásában és latinus kecsesség dallamformálásában. Összhangjai tömörök, férfiasak, futamai kristálytiszták és csillognak. A Csajkovszkij versenyműveinek csaknem lapos Andantinoját bübájosan értelmezte és egy pillanatig sem érezte, hogy lényegében csaknem szalonzenét hallunk. A zárótétel ritmusvétele igéző. Így csak az tud ritmizálni, akinek vérében van a muzsika.

Örvendetes, hogy néha ilyen komoly képességű zongoraművész kerül hangversenytermünkbe, mert fejlődésben lévő zongoristáink így fogalmat kapnak arról, mit is kell nyújtson egy előadó. Barsan mester alapos előkészítés után vezényelte Berlioz Ben-

Lemondott Pop Anton kolozsvári rendőrkvesztor, helyét Capota Stefan, a bűnügyi osztály eddigi főnöke vette át

KOLOZSVÁR. — A központi rendőrség vezetőségében személyi változás következett be. Pop Anton rendőrkvesztor lemondott állásáról és hivatalát dr. Capota Stefan, a bűnügyi osztály eddigi főnöke vette át. Az új rendőrkvesztor régi hivatásos

rendőrtiszt, akit Kolozsvár lakossága még a bűnügyi osztályról jól ismer, ahol fardadatlan munkabírával, nagy szakmájával és több évtizedes gyakorlatával, őszinte demokratikus magatartásával tünt ki.

Titokzatos halálesetek Párisban

PÁRIS. — Az egyik párisi kórházban történt tizenkét megmagyarázhatatlan haláleset ügyében nyomoz a rendőrség. A halál körülményei valamennyi esetben azonosak voltak. A betegeket bevitték a kórházba, ahol orvosi szempont-

ból bonyodalommentes műtétet hajtottak végre rajtuk. Ennek ellenére közvetlenül a műtét után meghaltak a betegek. A boncolás mindannyiszor megállapította, hogy Atropin-méreg injekció okozta a halált.

Szeptemberben működésbe lép a kolozsvári önműködő távbeszélő 9000 autokatalékszüléket lehet majd bekapcsolni A telefonos „kisasszonyok” idegítő munkáját

KOLOZSVÁR. — Kolozsvár a felszabadulás óta hatalmas lendülettel fejlődött és ez az egyre nagyobb lendületet vevő életirány nem egyszer nélkülözte, hogy a fasiszta rombolás elől telefonközpontunkat nem tudtuk megmenteni. Kolozsvár modern automata központját, a szinte pótolhatatlan műszerekkel együtt elpusztították a kivonuló fasiszta hordák és a helyébe létesített kézi kapcsolású központ egyáltalán nem tudta kielégíteni Kolozsvár szükségletét. A telefonközpont csak igen fontos indokok alapján tudta megadni még az iparvállalatok részére is a kért távbeszélő állomásokat éspedig azért, mert a központ teherbírása teljesen kimerült.

az ezer és ezer műszaki csodát rejtő mágneses dobozok, a modern ellenőrző asztal, a számlálógépek és minden, ami, modernné teszi telefonhálózatunkat.

A terem másik sarkában hatalmas ládákban a még ki nem csomagolt anyag, amit az ideérkezett szakmunkások féltő gonddal csomagolnak ki. A munka nemcsak különleges szakmát igényel, hanem fizikai erőt is, mert egy állandó súlya 475 kiló, amit helyére be kell állítani éspedig milliméter pontossággal. Mindezt kézi erővel kell elvégezni.

MEGÉRKEZETT SZEBENBŐL A FELSZERELÉS

Hosszabb ideje folytak illetékes szerveink és a telefonközpont igazgatósága között a megbeszélések, hogy ezt a hátrányos helyzetet miképpen lehetne orvosolni és Kolozsvárt a szükséges önműködő telefonközponttal ismét ellátni. A tárgyalások nehézségekbe ütköztek, mert a szétrombolt finom mechanikájú gépkatrések egyáltalán nem voltak beszerezhetőek. Most ezt a kérdést kielégítően megoldották, mert a szebeni automata központ szerelvényének egy részét átutalták Kolozsvárra és így megindulhatott nálunk is az automata központ felszerelésének munkálata. Felkerestük a kolozsvári telefonközpontot, ahol Avrigeanu igazgató készségesen mutatta meg a már épülés alatt álló automata központ szerelési munkálatait.

Avrigeanu igazgató kérdéseinkre elmondja, hogy igen hátrányosan befolyásolja az ideérkezett szakemberek munkáját az a tény, hogy nincs megfelelő elhelyezésük. Az egész napi megszüntett munka után a munkateremben, ládákban és a gépkatrések kicsomagolása után visszamaradt gyaluforgácson alszanak. Így nem tudják magukat kipihenni és ez természetesen a munkamenet rovására megy. A tervek szerint az automata központ felszerelésének munkája szeptemberre befejeződik, ha biztosítani tudjuk a szerelők emberi elhelyezését.

LAKÁST A MUNKÁSOKNAK!

Elbeszélgetünk a lelkesen dolgozó szerelőkkel, akik maguk is ezt hangsúlyozzák ki. Ugyanakkor hozzáfűzik, nem rekvirált szobákra gondolnak, hanem meg egyezés szerint tisztességesen megfizetik a bért s így az is megtalálhatja számítását, akinek megfelelő kiadó szobája volna.

MEGINDULT A SZERELÉS

A központ első emeletén lévő hatalmas teremben részben már állanak a szerelés alatt álló vázak,

Feltétlenül kell tenni ebben az ügyben valamit és a nehéz napi munkát végző szerelők számára biztosítani kell a megfelelő elhelyezést. Csak így várhatjuk el azt, hogy ez a hatalmas munka idejében befejeződjék.

Legsürgősebb feladata hatóságainknak és városunk vezetőinek az, hogy az automata központ szerelőinek a megfelelő elhelyezést biztosítsák, mert megfeszített munkájuk után pihenésre van szükségük. Reméljük, hogy a Szaktanács és a város fog erre is valami megoldást találni, hogy mielőbb működésbe léphessen az automata központ, ami egyáltalán azt is jelenti, hogy ezerről három-ezerre, sőt kilencezerre szaporodhatik a kolozsvári távbeszélő állomások száma, ami elsőrendű közérdek.

Távózás előtt Avrigeanu igazgató még arra kér bennünket, hogy tekintsük meg a központi dolgozó „telefonoskisasszonyok” munkáját. Megemlíti, hogy a közönség rendkívül elgedetlen a központi és igen sokszor idegeskedve tesznek panaszokat a kapcsoló „kisasszonyok” ellen.

A központ termében hosszú sorban elhelyezett kapcsolószekrények előtt 15 kezelő ül. Figyeljük a munkát. Egy másodpernyi megállás sincsen és szemtanúi vagyunk a legmegfeszítőbb munkának.

Felőrás megszakításával napi hat órát töltenek ezek a fiatal nők ebben az ideiglenes munkában és leváltásukkor szinte a földtől esnek össze. Megérdemlik — nem a szemrehányásokat — hanem az elismerést.

T. K.

